

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Qvintvm. Beata Virgo, nutrix, patrona, imò altera velut auctor
Societatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

quij, quamuis communi nomine significare. nec in aliorum iniuriam cedit, tamen idem illis nomen conueniat. Cui enim aliorum Discipulorum fecit iniuriam Ioannes Apostolus, cum Discipulum illum, quem diligebat IESVS, sese nominauit? cui Paulus, cum sese Doctorem Gentium ac Magistrum? Quid? ipsum nomen Religionis, quod Christianorum commune est omnium, nonne attributum iam est Ordinibus qui diuino se cultui dedicarunt adiectâ Religione votorum? Ita alij Cœtus, vel à Sanctissimâ TRINITATE, vel à Sancto SPIRITV, vel à CHRISTO, sine vllâ inuidiâ nomen adsciuerunt. Ita S. Dominicus, sine Episcoporum offensione (ad quos propriè diuini verbi prædicatio pertinet) Ordini suo Prædicatorum nomen imposuit. Ergo neque Societati, cum eam ab æterno Patre Filius IESVS in fidem tutelamque receperit, & ipsa vitam Saluatoris in iuuandis ad salutem hominibus sibi proposuerit cum diuinâ gratiâ peculiari studio sequendam, verti vitio debet, si id quod suscepit, nomine ipso præ se ferat; ac simul felicem sibi vltro necessitatem imponat, præcipuâ curâ atque virtute Ducis sui insigne Crucem amplectendi, quaque ille præiuit, impigrè sequendi; simul cunctis mortalibus præbeat ansam iustè redarguendi eos, si qui in nominis tanti dignitatem peccent: cuius lux & splendor nec minimos in illis nauos latere patitur; sed eos, si qui sint, illicò manifestat, omniumque oculis ingerit: ita vt Societatis huius alumnis ad omnem virtutem sufficere possit & debeat, vel sola nominis sui recordatio. Quamobrem Ignatius, vt erat modestissimus, nolebat suos quidquam è sanctissimo illo nomine nisi incitamentum virtutis assumere: solebatque hanc Societatem minimam appellare, vt ostenderet, alios Religiosorum Cœtus non modò reipsâ esse, quamuis nomen haud usurpent, Societates IESV; sed etiam nostros ita de se, deque aliis sentire debere, vt sese omnium minimos esse dicant ac sentiant.

*Nomen
aliis com-
mune, sapè
vt propriè
assumitur.*

CAPVT QVINTVM.

*Beata Virgo, nutrix, patrona, imò altera velut
auctor Societatis.*

A Mantium inter se studia non tendunt in diuersum; vt idem protinus amet vterque, satis est amor alterius: rapit is secum amici animum & vota, quocumque fertur. Nec enim animos tantum inter se iungit, sed eosdem facit; ita vt nec possint velle contraria, & tamen amare. Vt enim vnica voluntas à se diuelli non potest, nec potest non amare quod amat: ita nec verè inter se amantium affectus dissidere potest, quia vnus, quia idem est. Et hic dulcissimus amoris fructus est, imò ipse amor, idem velle, idem amare. Quid verò mutuo amore coniunctius, quàm IESVS & MARIA? Ergo Societatem quam amat IESVS, amat MARIA. Cui IESVS est propitius, propitia est MARIA. Quam IESVS fouet, tuetur, suam vocat; fouet, tuetur, suam vocat MARIA. Certè cum IESV suo beneficiis in illam certat; & ita quidem, vt, quamuis superare illum benefaciendo non possit, eius ta-

men

men beneficia vel impetrando, vel ad Societatem transmittendo, faciat sua.

MARIA
Ignatium
& Socie-
tatem Deo
peperit.

Platus l. i.
cap. 34.

B. Virgo
apparet
Ignatio.

Felix ergo Societas, in quam tam dulcis certaminis fructus redundat; cui ut beneficiant, certant IESVS & MARIA. Parum dixi, Societas IESV, quanta quanta est, beneficium est MARIAE, quia MARIAE debet Ignatium, & in Ignatio se totam. Nec enim est ambigendum, ut ait Platus noster, quin Ignatius Societatis Fundator, quantumcumque fuit, opus Virginis fuerit. Illum enim vitæ meliori misericors Mater peperit; viuere incipientem, cælesti solationum velut lacte fouit; crescentem, per dura & aduersa ad Christianam fortitudinem educavit; adultum denique, ad virilem, ut ita dicam, & robustam virtutis ac sanctitatis maturitatem perduxit; & in Societate, quam interim moliebatur, condendâ laborantem perpetuò iuuit. Animos suffecit ut aggredereetur, facultatem ut posset. Vitâ enim nouâ iam deliberatâ feruentior Ignatius, cum toto animo, totoque corpore, ante Mariæ clementissimâ prostratus effigiem supplex oraret, ut aditum sibi faceret ad Filij obsequium & gratiam; repente solum intremuit, rotumque cubiculum ingenti motu concussum est. Exorata id Virginis signum fuisse, credibile est. Antequam enim è paternâ domo excessisset Ignatius, quadam nocte, dum vigilat, augustissimâ specie, multoque lumine circumfusa Virgo, puerum IESVM in vlnis gestans, spectandam se illi aliquamdiu præbuit. Qualis hæc erat scena? Adspiciebat Ignatius Virginem, Virgo Ignatium; & quamuis tacitis vtriusque vultibus, amor tamen hinc addebat omnem curam, illinc omne promittebat obsequium. Non opus erat verbis, ubi amor tam facundus erat; qui non poterat esse mutus, quia erat mutuus. Sed nec otiosus erat. ex illis quippe oculis tela & faces vibrabat, quibus per omnem deinde vitam faucius iuit & arsit Ignatius. Quis enim tunc illius sensus fuit, quod gaudium, quæ felicitatis suæ admiratio, cum vidit illos oculos in se coniectos, quibus Deus ipse adspici gaudet? cum vidit illos oculos in se figi, quibus mortalem adspici est immortalem fieri, est perire non posse, est cælo Deoque donari? Itaque adspectus hic omnes illi vanitatis illecebras repente in fastidium vertit, tantumque virgineæ puritatis amorem iniecit, ut omnes rerum fœdarum & caducarum imagines ex eius memoriâ penitus deterferit. Donum hoc tam eximium Ignatio cum dedit, an non tam manifesto signo suam illi ostendit benevolentiam, maternamque curam, quàm multâ prius clarâque in luce ostenderat sese? Iam mora illa, quâ spectandam se dedit, quid significauit aliud, quàm se Ignatio quasi in proximo semper adstituram, pronam in dona & munificentiam? Neque enim Ignatius vniquam deinceps illam abesse sensit, nisi quod oculis eam semper non viderit. Ceterum tam eximio illo in Ducem nostrum beneficio clementissima Dei Mater tantò antè præmonere nos voluit, huius minimæ Societatis patronam apud Filium suum semper se fore; sibi que, secundum Deum, oportere admirabilem eius ortum secundosque progressus adscribi; nec aliunde cælestia nobis speranda præsidia, nisi ex ipsâ, cuius nos Deus tutelæ voluit esse commissos.

Porro

Porro nouus hic à Virgine iniectus ardor, paternarum ædium angustis ultra contineri non poterat; eluctabatur, erumpebat; iamque flammam suam per orbem terrarum effundere properabat. Diuâ ergo duce in iter se dedit Ignatius; ac principio Montem Serratum petiit, celeberrimum Virginis domicilium. Quò enim sponte iam pauper se conferret potius, quàm ad illam, cuius vnus fauore satis erat fortunatus ac felix? Ibat plenus animi, visæque nuper Virginis, ac magna secum voluens. Et quoniam amanti festinatio quoque tarda est, affectum, quo vicissim in MARIAM suam rapiebatur, non sustinuit differre, donec ad aram eius pertingeret: in ipsâ viâ voto se castitatis obstrinxit, idque Deiparæ obtulit, amoris mutui pignus æternum. Ratum habuit Virgo, nec noua in clientem beneficia distulit: eius enim castimoniam in omnem deinceps vitam ab omni labe seruauit intactam, & eâdem adhuc in viâ ingens ab eo discussit animi corporisque discrimen. Maurum, quia purissimæ Matris virginitati obtrectarat, statuerat confodere, ylturus pariter & facturus flagitium; nisi Diua ipsa (vt pronum est credere) iumentum, cui infidebat Ignatius, rectâ iturum aliò flexisset. Ad sacrum montem peruectus, Deo ac Deiparâ religiosè salutatis militiam exorsurus nouam, pugionem & enssem ad Matris aram suspendit, velut profanæ militiæ spolia, quæ illi cælestis amor detraxit, & victrici Virgini trophæum fixit. Hic traditis pauperi vestibus, rudemque saccum indutus, pridie eius diei quo salutata ab Angelo Virginem colit Ecclesia, ante Virginis aram in precibus & lacrymis noctem totam peruigilauit; militiam sacram auspiciatus eo ferè ritu, quo acceperat nobiles olim equites, cum initiarentur profanæ militiæ, totam noctem in armis solitos excubare. Hic Duci suæ solenne dixit sacramentum, eius auspiciis pugnaturus donec aut vita superesset, aut hostis.

Talibus orta principiis Ignatij in Deiparam pietas in dies creuit, quantum crescere potuit, quæ semper fuit summa. Nihil vnquam aggredebatur, quod eius antè patrocínio non commendabat, adeoque suis illud ad Deum precibus semper interponebat. At Virgo clientis sui pietatem ingentibus beneficiis pergebat vicissim remunerari, & quidem sæpè spectabilis: credo, vt non sciret tantum, sed etiam videret Ignatius, cui perpetuam in omnibus negotiis opem, cui tantos fauores deberet. Vidit, agnouitque, & huius in ipsum ac Societatem fauoris pulcherrima nobis reliquit monumenta, libellum Exercitiorum & Constitutiones: opuscula mole quidem exigua, sed vtilitate ingentia, quædam cælestis philosophiæ quasi sacra, quibus nulla laus, nulla pars est admiratio. Scripsit illa quidem Ignatius, sed dictante MARIA. *Exercitia spiritualia ope B. Virginis scripta.* Cum enim libellum Exercitiorum in Manresano illo secessu suo, hoc est in primo vitæ melioris tirocinio, conscripserit; vnde homo militaris & litterarum rudis nisi ab hac Magistrâ suâ tantam hausisset lucem, tantam Christianæ sapientiæ perfectionem? quam & auctoritas primæ Sedis approbavit; & quotquot legunt, suspiciunt & venerantur; quotquot vsurpant, quantum in eo cælestium remediorum lateat, sentire possunt, exprimere non possunt. Neque enim frustra toto illo tempore

Ludovic. de
Ponte in Vi-
tâ P. Aluar.
c. 43. §. 2.

Constitu-
tiones So-
cietatis ope
B. Virginis
scriptæ.
P. de Palma
lib. Exerc.
die 8. c. pa-
nuit.

B. Virgo
Petro Fer-
ro appa-
rens sani-
tatem at-
tulit.

Primi Pa-
tres vota
nuncupa-
vunt in
æde & Fe-
sto beate
Virginis.

pore frequentissimè illi spectandam se obtulit MARIA; sed luce suâ animum eius magis quàm oculos implevit. Ac ne vlla dubitandi superfit causâ, vni cuidam hæc Exercitia iam aggredienti, cuius explorata sanctitas omnem fidem meretur, ipsa Deipara significavit, gratissimas sibi esse has meditationes, vtpote quas & ipsa dum vixit, semper animo verlasset, ac deinde Ignatium docuisset, easque scribentem plurimum iuvisset. Nec minùs Societatis Constitutiones ac leges opus sunt vt humano maius, ita dignissimum diuâ Virgine magistrâ. In his sanctus Pater cum se nobis, quamuis id non ageret, suo penicillo depingeret, in quodam commentariolo testatur ad se frequenter venisse Mediatores, quorum nomine IESVM designat & MARIAM; ne nesciat Societas parère se legibus ab IESV & MARIA magis quàm ab Ignatio latis. Quidni ergo MARIA sit nutrix, patrona & altera velut auctor Societatis, cum qualem Societatem esse voluit, Ignatij manu ipsa quodammodò descripserit? Et quoniam amantium obsequiis pretium facit amor, omnem occasionem testificandi amoris sui in Diuam auidè captabat Ignatius. Erumpebat hic & prodebat se in eius verbis, actionibus, scriptis, quia in pectore semper aestuabat. Illum transfusum volebat in suos. Quam enim Scholasticis nostris & Coadiutoribus præscripserat horam precandi, eam auspiciis Virginis volebat institui, & sub eius tutelâ impendi, spem faciens, vt, eâ interueniente, citius votorum compotes redderentur. Sibi industriam illam toties feliciter cessisse, quoties vsurpasset: hac nihil non impetrasse se, nihil non sperare. Hac fîsus, Petro Ferro ad Medicorum desperationem ægrotanti promisit sanitatem: fidem Ignatij cumulatè liberante dicam, an compenfante Virgine? nam ægro præter sanitatem, etiam conspectum sui obtulit, solatium ipsâ sanitate dulcius, & nullius non morbi pœnâ emendum, si tale præmium morbi esse posset. Denique cum varia ex Ignatio quærentur de Societatis instituto, rationum omnium summam solitus erat referre in secessum illum Manrefanum, quem sub magisterio Deiparæ traduxit.

Confecto Parisiis Philosophiæ cursu, vt ipse primique eius Socij sese Deo votis ritè nuncupatis consecrarent, ac Societatis, quam Deipara per Ignatium moliebatur, fundamenta iacerent, & hanc animi sui sententiam atque religionem sequentibus annis rursus innouarent; non aliud placuit tempus, non alius locus, quàm dies & ædes Virgini sacra, quasi eo ritu nouella profiteretur Societas se in fide & clientelâ Virginis nasci velle, & crescere, & perennare. Hoc spiritu quem ab Ignatio hauserant Socij, affectuque in Deiparam pleni, cum Romam Venetiis iterum proficiscerentur, ad Lauretanam eius ædem triduum substitere. quo tempore pietati suæ indulgentes, coalescentem Societatem Diuæ impensè commendarunt. Quæ, mirum dictu, post anni luctam, ex voto omnium fuit constituta & approbata, non sine certâ Patronæ suæ ope, quam per assiduas preces efflagitauerant. Porro Ignatius iam Sacerdotio initiatus, pro suo in Deiparam amore, non alibi sustinuit æterno Patri eius Filium primùm immolare, quàm in æde Matris. Societati deinde omnium suffragiis præpositus, rursus sacellum Virgini factum

factum ad diui Pauli elegit, in quo primus multis cum lacrymis, ceteris collacrymantibus, solennem edidit professionem, quam ex eadem formulâ reliqui mox quinque ritè sunt subsecuti. Exinde Ignatius, quoties sui vouerent, Diuosque promissorum adhiberent testes; statuit ut cum ceteros vniuersim, MARIAM tamquam omnium Reginam expresso nomine implorarent, utpote fidei, quam Deo darent, seruandâ potentissimam auxiliatricem. Quid? templum quod domui Professorum, quæ cum ipsâ Societate nata est, ex voto sancti Patris obtigit (quod deinde ex angusto & inornato capacissimum fecit & augustissimum Alexander Cardinalis Farnesius) nonne fuit sanctæ MARIÆ? Memorabile istud est, quod in templi huius primarium sacellum, Deiparæ imaginem miraculis celebrem, quæ nunc summâ populi Romani pietate & concursu celebratur, cum ipso cui depicta inhærebat pariete, singularis artificum industria traduxerit. Neque illud leue indicium est Virginei in Societatem animi, quod eo ipso anno, quo confirmata est à Paulo III. Societas, templum istud impetratum sit, ut hanc protinus natam quasi vlnis & sinu suo Virgo Mater, & tecto carentem in domum suam recepisse videatur. In hoc Virginis domicilio Societatis functiones primùm exercitæ; hîc ab ipso Ignatio tradita catechesis, & ardentes diuino spiritu conciones habitæ; hîc frequentandæ Confessionis & Eucharistiæ mos post tot sæcula renouatus; hîc, cum iaceret virtus & pietas, beatissimæ Virginis Matris ope auspiciisque surrexit. Quare Cardinalis Baronius in publicâ concione templum hoc Anastasiam nuncupare non dubitauit, alludens ad non absimile Nazianzeni dictum, cum in diuæ quoque Matris templo Constantinopoli fides orthodoxa reuixisset.

Cum verò illud commune orbis terrarum perfugium, augustissimum religionis sacrarium, ædes IESV ac MARIÆ natalis, Lauretana domus, Ignatio adhuc superstitite, Societati fuit commissâ, potuitne MARIAM manifestius in domum suam introducere & recipere Societatem? Visa hîc circa nostrorum illisque confitentium capita cælestis flamma, quid aliud fuit, quàm flamma quædam amoris in hos & illos è Virgineo pectore erumpentis? Nec in vno Ignatio contineri potuit hoc amoris in Diuam incendium. Diffudit se in filiorum animos, utque illorum erga optimam Matrem, ita optimæ Matris erga illos affectum & studium accendit. Francisco Xauerio ingentes illos animos, quibus India totusque Oriens, inò terrarum orbis videbatur angustus, inspirauit MARIA in æde suâ Lauretanâ. Vitam eius tot periculis obiectam, quot in Oceano erant syrtis & fluctus, quot in Indiis totoque Oriente dæmonis erant satellites, quot in barbarorum manibus arcus & tela, semper expediuit MARIAM. Huius ope vixdum imploratâ, dæmonem aliquando ex humano corpore frustra frementem frementemque Xauerius eiecit; aduersus illius furias & terrores MARIÆ præsidio non modò satis armatus, sed etiam securus. Quoties enim importunissimus hostis inuictam hanc virtutem verberibus debilitare frustra conatus est? quoties intentato mortis metu frangere? tum præcipuè cum in Iaponiam nauigaret, cum & sortes, & nauarchi ira ob filiam quasi

Prima solennis Patrum professio in sacello beatæ Virginis edita.

Primum domus Professæ templum Deiparæ dicatum.

Ædes Lauretana Societati commissâ.

Xauerij erga beatam Virginem affectus, & huius viciissim.

culpâ Xauerij submersam impotenti dolore efferata, & mare ipsum à dæmonibus exasperatum, in vnum Xauerium velut coniurassent. In Iaponiam nihilominus sospes est appulsus, & quidem die assumptæ in cælos Virgini sacro: sentite vt posset, cuius adspirans fauor illi cursum tot inter pericula secundasset.

MARIA
multis an-
Eior fuit
Societatem
ingredien-
di.

Ipsa quoque B. Stanislauum Kostkam, B. Aloysium Gonzagam, quale par iuuenum! in Societatem ingredi iussit: paruere iubenti, & obedientiæ fructum mox retulere publicâ religione & aris culti. Et Stanislao quidem Filium suum pueruli specie, tamquam æterni amoris certissimum pignus, in vlnas vltro deposuit. Aloysium nascentem, eiusque simul matrem, è vitæ discrimine exemit, parturientis voto exorata, ne dubitaret Aloysius MARIAM semper habere pro matre, à quâ vitam accepisset magis, quàm ab eâ quæ illum pepererat. Nec verò degener fuit filius: decennis enim sese per votum castitatis tantæ Matris obsequio consecrauit. Felices nimium iuuenes, quibus præsentem videre licuit MARIAM, eiusque voces audire quæ Calites ipsos mulcent atque oblectant. Ingens hic fauor fuit, eoque maior, quia non solis concessus. Illa Iacobo Ledesma, Petro Anasco, Sebastiano Baradas, aliisque non paucis in Societatem ingrediendi auctor fuit, gaudium & felicitatem suam non capientibus, quòd talem salutis suæ ducem simul & obsidem nacti essent. Illa Patri Thomæ Sanchez sustulit balbutiem; Societatis, quam omni expetebat voto, non minùs quàm linguæ impedimentum. Sed paucorumne hæc est felicitas? plurimorum fuit, & fortassis omnium. Quotusquisque enim nostrum à MARIAM se quoque ad Societatem non sensit impelli, etiamsi vultum adstantis non viderit, vocem imperantis non audierit? Nec tenerè dico omnes fortassis à MARIAM vocari, cùm, quod huic propè geminum

Qui MA-
RIAM pa-
tronam
non elegerant,
à So-
cietate de-
fecerunt.

est, B. Borgia censuisse videatur. Is enim cùm deprehendisset aliquando tirones nonnullos, qui Deiparam non delegissent patronam, illis malè metuens, monuit Magistrum Nouitiorum, vt eorum saluti præcipuè inuigilaret. Plus quàm præfagium videtur hic sancti viri sensus fuisse, illi ipsi defecerunt omnes, vtpote quorum aut inauspicata erat vocatio, aut punianda ingratitude beneficium Virginis non agnoscentium: infelicitas verò eò miserabilior, quòd ne moniti quidem Virginis fauorem sibi demeriti fuerint. ad quem obtinendum propè satis est obtinere eum velle: minimis enim obsequiis capitur Virgo, multoque magis festinat beneficia conferre, quàm mortales aut petere aut accipere. Huius tam promptæ clementiæ præclarè conscia Societas, simulque Ignatianæ pietatis heres, Matris Virginis pænè non minùs quàm IESV Filij obsequio sese totam consecrauit. Quocumque ipsa penetrat, Virginis eam cultus comitatur: omnibus hunc inculcat, hunc voce, calamo, exemplo inter Orthodoxos propagat, inter hæreticos propugnat, & immensum vbique pietatis in hanc ardorem è flammis; quibus ipsa ardet, accendit. Quantoperè hoc igne flagrasse existimamus Gonfaluuum Silueriam? qui Virginis imaginem rarò non habebat in manibus aut in oculis, ipsam in animo semper: quæ imago Regi Monomotapæ ostensa, illum, vt CHRISTO nomen daret, repente permouit. Virginem ipsam,

Gonfaluus
Silueria
B. Virgini
addictus.

ipsam, non tantum eius imaginem barbaro visam crederes. Ignatio Azebedio quatuor iam vulneribus letaliter faucio, nulla Calvinistarum haereticorum vis, ne crudelitatis quidem adiuta furiis, extorquere potuit e manibus semimortuis imaginem Deiparae: itaque cum ea datus est praecipuus in Oceanum Sociorum sanguine iam rubentem; cuius vnda Calvinistis clementiores cadentem Azebedium reuerenter excepere, nec haurire sunt ausae, quasi Dominam suam stellam maris in eius manibus venerarentur, quam haereticorum impietas in imagine violauerat. Quae Diuam vis euellere potuisset e viuentis animo, e cuius morientis digitis ne imago quidem ab ipsa violentia potuit extorqueri? Quanto vero incendio flagrabat Alphonsus Rodriguez? ausus est Deiparam in certamen amoris prouocare, ignoscenda temeritate, quia fuasit illam amor, non fuasurus nisi magnus esset; cui semper licuit impune desipere. Neque venia ei est opus, qui peccato suo laudem meretur. Alphonsus Salmeron, cum per Quadragesimam concionaretur, intermisso diebus sabbatinis argumento, de Virgine Matre perorare solitus erat, amore, quo in illam rapiebatur, facundum semper faciente.

Sed quid recenseo eximios e Societate nostra Virginis cultores, quasi numerus eorum iniri posset? citius hominibus illa destituatur, quam magna in Deiparam pietatis exemplis. Sed neque a proposito deflecto, cum haec recenseo, aut inter Virgineos in Societatem fauores refero. illam enim colere, illam amare, ipsius beneficium est; & maius saepe quam ea quibus clientum obsequia solet remunerari. Et quo signo clarius illa potest probare se Matrem nostram, quam cum amoris sui dulcedine pectora nostra & animos implet? quem cum dedit, humani voti modum excessit, quia pignus & securitatem quamdam felicissimam immortalitatis nobis dedit. Iam vero quorquor sunt Festi dies Deiparae facti, totidem vel Virginei in Societate fauoris, vel Societatis illam amantis sunt argumenta. Immaculatam Conceptionem venerata est Societas, cum Romae primas Theses Theologicas, viuente adhuc Ignatio, proposuit; in quibus princeps quaestio immaculatam Conceptionem asserbat. Deinde cum legem tulit, ne quis ab hac unquam sententia discederet; cui tuenda Societatem quoque institutam se diuinitus cognouisse saepe testatus est Alphonsus Rodriguez, vir nota sanctitatis. Pro hac asserenda per tres horas in Concilio Tridentino perorauit Iacobus Laynes, tanta vi tantoque successu, vt sacra Synodus, quae ab ore dicentis admirabunda pependerat, eo decreto, quo totam Adami progeniem natiuae labis ream pronuntiat, purissimam Dei Matrem se non comprehendere auctoritate sua scriptoque consignatum reliquerit. Natalem Virginis celebriorem fecit in aula Regis Lusitaniae Borgia, cum Suffragia virtutibus Virginis inscripta aulicis distribuit; quibus ita placuit pietatis sollertia, vt in consuetudinem deinde sit versa. Praesentationem de numero Festorum Deiparae paene sublatam retinuit P. Franciscus Turrianus, cum voce & scriptis Pontificem ad eam retinendam permouit. Grata fuit Deiparae viri pietas, cuius praemium ab illa quoque accepit, caelo postmodum transcriptus eo ipso die, quem defenderat: cuius Festi celebritatem & cultum Societas per Belgium

*Ignatij
Azebedij
in Virgine
affectus.*

*Alphonsi
Rodriguez
erga bea-
tam Vir-
ginem de-
uotio.*

*Varia si-
gna amoris
Societatis
erga Dei-
param.*

hoc nostrum mirum in modum illustravit auxitque. Annuntiationis peruigilio arma sua Deiparæ consecrauit Ignatius, illâ luce Societatem IESV auspicatus, quâ luce augustum IESV nomen è cælo primùm in terras delatum est ad Virginem Deo suo mox imprægnandam. Festi Purificationis magna pars fuit Simeon IESVM vlnis sustinens: IESVM quoque suum, vti olim Simeonis, ita Ignatij brachiis aliquando imposuit MARIA. potuitne maius amoris pignus aut hæc dare, aut ille accipere? potuitne huius Festi imago dulcius repræsentari? Assumptionem primis votis suis celebrarunt primi Patres: quem diem Societatis Festum solebat appellare P. Bobadilla; omnes deinceps vt Societatis natalem colere: qui fuit etiam veluti natalis Societatis nostræ simul & Religionis Christianæ in Iaponiâ, quia Iaponiæ Xauerium dedit. Postremo, in quamcumque sui partem se vertit Societas, eam MARIAE amore septam videt. Hæc enim Ignatij, Ignatius MARIAE opus fuit. Et ne ceteros qui Societati vniuersæ præfuerunt, itidem fuisse dubitemus, Lainius & Borgia in Festo Deiparæ cognatam visitantis ad inuendum hoc munus electi sunt. diceres cum Patrum votis Virginis suffragium conspirasse. Patrem Claudium huic muneri Virgo ipsa præfecit: quod cum faceret, spectari voluit à Patribus Claudio Matthæo & Thomâ Albigero, tamquam curæ suæ testibus oculatis. Mutij adhuc superstitis modestia vetat, ne sensum nostrum apertius exprimamus. Hoc tamen, illo vel audiente, fas est dicere, Societatem nunc æquè ac olim Virgini curæ esse, & à capite vigorem, virtutem, felicitatem in membra manare debere: de quo cum folicita est Virgo, non minùs demonstrat in fide & clientelâ suâ Societatem esse, quàm cum ipsa Martino Guttierrez ostendit Societatem vniuersam sub amplissimo pallij sui regimine collectam. Quid ego nunc commemorem, quoties Societatem cum extremâ inopiâ, inuidiâ, calumniis, iniuriis luctantem iuuerit Virgo?

Abrumpenda est semel argumenti infiniti dulcèdo, & beneficia grato animo votisq̄ue recolenda, quæ commemoratione exhaurire non possumus. Tibi igitur, Virgo Mater, Societas tua, quia secundùm Deum totam se tibi debet, tibi, inquam, sibiq̄ue toto affectu gratulatur; & quia nihil se maius habet, totam se tibi aternùm deuouet. Patrocinio tuo, vt desint cetera, satis felix: tu beneficium tuum serua, auge, absolute, & in iubilea latiora semper & latiora per omnem posteritatem transmittite.

CAPVT SEXTVM.

*Post CHRISTVM & MARIAM Societatis Auctor
& Parens sanctus Ignatius.*

Magna moliturus in terris Deus, à sapientiæ suæ consiliis humanam ferè solet excludere; ne hæc, quæ plerumque plus habet cæcitatatis quàm petitiæ, diuini operis partem sibi vendicat; nève inconsulta mortalitas homini peruersè tribuat, quod debet Deo. Sic olim ad primam